

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА
ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради
університету
28 серпня 2023 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова
методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

_____ 2023 року
м.п.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ТА
ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ»**
для підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю
281 Публічне управління та адміністрування, галузі знань 281 Публічне управління та
адміністрування (для денної та заочної форми навчання)

м. Хмельницький
2023

РОЗРОБНИЦЯ:

професорка кафедри міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, професорка Олена ЧЕРНЯК «26» серпня 2023 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права «28» серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, доцентка Світлана ЛОЗІНСЬКА «28» серпня 2023 року

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни			3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни		3
	1.2.	Лекції		4
	1.3.	Семінарські заняття		5
	1.4.	Самостійна робота студентів		7
	1.5.	Вимоги до самостійної роботи		7
	1.6.	Підсумковий контроль		7
2.	Схема нарахування балів			8
3.	Рекомендовані джерела			10
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті			11

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна, заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
			Лекції	(прак) Сем.	Лабор.	Інза.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8
	Правове регулювання підготовки та захисту дисертацій в Україні	23	2	2	-	-	19
	Організаційні засади створення разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації	23	2	2	-	-	19
	Процедура захисту дисертації	23	2	2	-	-	19

	Оскарження рішень спеціалізованої вченої ради та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	21	2	-	-	-	19
	Всього годин:	90	8	6	-	-	76

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Правове регулювання підготовки та захисту дисертацій в Україні	2
1.1. 1.2. 1.3. 1.4.	Нормативно правова база підготовки та захисту дисертацій в Україні Методологія роботи над дисертацією Наукові фахові публікації. Апробація результатів дисертаційного дослідження Впровадження результатів дисертаційного дослідження.	
2.	Організаційні засади створення разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації	2
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5.	Висновок наукового керівника. Компетенція кафедри по наданню висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Виступ на засіданні кафедри. Вимоги до складу разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації. Розгляд вченою радою університету питання про створення разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації. Реєстрація інформації про разову спеціалізовану вчену раду в інформаційній системі Національного агентства з забезпечення якості освіти.	
3.	Процедура захисту дисертації	4
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5. 3.6.	Засідання разової спеціалізованої вченої ради. Виступ здобувача. Особливості обговорення дисертації членами разової спеціалізованої вченої ради. Рішення про присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії. Реєстрація результатів захисту дисертації в інформаційній системі Національного агентства з забезпечення якості освіти. Видача диплому доктора філософії.	

4.	Оскарження рішень спеціалізованої вченої ради та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	2
4.1.	Підстави та наслідки оскарження рішень спеціалізованої вченої ради.	
4.2.	Звернення до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти із скаргами.	
	Усього	8

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Правове регулювання підготовки та захисту дисертацій в Україні.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Нормативно правова база підготовки та захисту дисертацій в Україні
- 1.2. Методологія роботи над дисертацією
- 1.3. Наукові фахові публікації. Апробація результатів дисертаційного дослідження
- 1.4. Впровадження результатів дисертаційного дослідження.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: дисертація, апробація, акт впровадження, фахова публікація, наукова стаття.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: підбір літератури за темою дисертації повинен базуватись на підставі наявних вітчизняних наукових видань та зарубіжних. Необхідно зважати на особливості роботи із текстами російською мовою, а також науковими працями, написаними авторами з російської федерації.

Виконання дисертаційного дослідження може не було пов'язано із поступовим виконанням плану роботи (від першого розділу і до останнього). Для якісного написання роботи необхідно орієнтувати на поставлені в роботі мету та завдання.

Особливу увагу необхідно звертати на підбір фахових видань за науковою спеціальністю. Тематика та зміст наукових фахових публікацій та апробацій повинні охоплювати усі результати дисертаційного дослідження.

Якість та змістовність, наукове, практичне значення одержаних результатів дослідження може підтверджуватись відповідними актами впровадження, довідками у сфері викладацької, наукової, правозастосовчої діяльності.

Семінарське заняття 2.

Тема 2. Організаційні засади створення разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Висновок наукового керівника.
- 2.2. Компетенція кафедри по наданню висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
- 2.3. Виступ на засіданні кафедри.
- 2.4. Вимоги до складу разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації.
- 2.5. Розгляд вченою радою університету питання про створення разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації.

2.6. Реєстрація інформації про разову спеціалізовану вчену раду в інформаційній системі Національного агентства з забезпечення якості освіти.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Національне агентство з забезпечення якості освіти, висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, опонент, рецензент, голова разової спеціалізованої вченої ради.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації може бути наданий кафедрою або іншим структурним підрозділом, де призначають рецензенти. Під час засідання здобувач презентує результати дисертаційного дослідження. За результатами засідання кафедра формує відповідний висновок про рекомендацію або не рекомендацію дисертації до захисту, а також формує склад разової спеціалізованої вченої ради.

До вченої ради університету здобувач подає фіналізований текст дисертації з накладним електронним цифровим підписом та необхідними документами. За результатами засідання вченої ради університету відповідальна особа за діяльність спеціалізованих вчених рад вносить інформацію про створену раду до інформаційної системи Національного агентства з забезпечення якості освіти та на сайт університету. Важливим є дотримання строків на кожному з етапів проходження атестації.

Семінарське заняття 3.

Тема 3. Процедура захисту дисертації

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Засідання разової спеціалізованої вченої ради.
- 3.2. Виступ здобувача.
- 3.3. Особливості обговорення дисертації членами разової спеціалізованої вченої ради.
- 3.4. Рішення про присудження освітньо-наукового ступеня доктора філософії.
- 3.5. Реєстрація результатів захисту дисертації в інформаційній системі Національного агентства з забезпечення якості освіти.
- 3.6. Видача диплому доктора філософії.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: відгук опонента, рецензія, звернення на дисертаційне дослідження, рішення разової спеціалізованої вченої ради.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, протягом 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент - відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Університет забезпечує створення необхідних умов для проведення разовою радою перевірки дотримання здобувачем академічної доброчесності.

Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради.

Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Заклад забезпечує можливість використання засобів відеозв'язку, зокрема особами з інвалідністю.

Заклад забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному веб-сайті, а також відеозапис трансляції захисту дисертації з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради.

Рада приймає рішення шляхом відкритого голосування: про присудження ступеня доктора філософії, якщо його підтримали не менше ніж чотири члени разової ради; про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, якщо його підтримали два чи більше членів разової ради.

На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії заклад не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

1.4. Самостійна робота студентів

14.1. Складання розширений (деталізований) план дисертаційного дослідження. Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів.

1.4.2. Складання проекту відомостей про склад спеціалізованої вченої ради за темою дисертації. Зразок відомостей надано в Google класі «Організаційні та правові засади підготовки та захисту дисертації» (код приєднання: glyb4ax). Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів

1.4.2.3. Складання проекту сценарію засідання разової спеціалізованої вченої ради. Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів.

1.4.2.4. скласти проект скарги до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії. Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів.

1.5. Вимоги до самостійної роботи

Завдання обирається студентом самостійно і виконується протягом вивчення дисципліни за усталеними вимогами із занесенням їх у GOOGLE-клас дисципліни. Термін виконання самостійної роботи не повинен бути пізніше останнього семінарського заняття з дисципліни в академічній групі, в якій навчається студент.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Залежно від безпекової ситуації в країні та регіоні іспит може проводитись у формі усного опитування або виконання тестових завдань.

Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання. Тестові завдання складаються з 30 закритих питань з однією правильною відповіддю.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Загальні положення щодо нормативно-правового забезпечення захисту дисертацій в Україні.
2. Складання та виконання плану дисертаційного дослідження.
3. Підготовка наукових публікацій та апробацій за результатами дисертаційного дослідження.
4. Академічна доброчесність при підготовці дисертаційного дослідження та публікацій за темою дослідження.
5. Мова дисертації.
6. Вимоги до використання наукових праць авторів з інших країн.
7. Строки атестації здобувачів вищої освіти третього освітнього рівня.
8. Висновок наукового керівника.

9. Перевірка дисертаційного дослідження на предмет текстових запозичень.
10. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.
11. Вимоги до членів разової спеціалізованої вченої ради.
12. Відомості про склад разової спеціалізованої вченої ради.
13. Рішення вченої ради університету про утворення разової спеціалізованої вченої ради.
14. Роль Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти в атестації.
15. Реєстрації дисертації в інформаційній системі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
16. Рецензії та відгуки членів спеціалізованої вченої ради.
17. Строки захисту дисертації.
18. Структура засідання спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації.
19. Підготовка та публікування рішення спеціалізованої вченої ради
20. Видача диплому доктора філософії.
21. Підстави та наслідки оскарження рішень спеціалізованої вченої ради.
22. Позбавлення освітньо-наукового ступеня. Розгляд апеляцій.
23. Повноваження Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Вимоги до використання наукових праць авторів з інших країн.
2. Рецензії та відгуки членів спеціалізованої вченої ради.
3. Повноваження Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 4 лекційних занять за денною формою навчання, 4 – за заочною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій			
			1	2	3	4
1.	Денна	4	2,5	5	7,5	10
2.	Заочна	4	1,3	2,5	3,8	5,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських занять за денною формою навчання, 3 – за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (в редакції, затвердженій рішенням вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

2.5 На семестровий контроль з кожної навчальної дисципліни відводиться 30 балів. Шкала визначення балів за результатами семестрового контролю подана у табл.

**Шкала
визначення балів за результатами семестрового контролю**

Кількість балів за результатами семестрового контролю	Рівень знань студента	Критерії оцінювання
27 – 30	високий	Студент правильно, повно та аргументовано розкрив питання, продемонстрував вміння самостійно аналізувати теоретичний матеріал, правильно та аргументовано вирішив завдання практичного характеру, володіє термінологією і викладає матеріал чітко і логічно.
24,5 – 26,5	достатній	Студент достатньо повно розкрив суть питання, володіє

		термінологією, але назвав не всі риси, ознаки або види явища, процесу, інституту, теорії, категорії, проблеми, не до кінця розкрив зміст понять, допустив деякі неточності, які були виправлені ним при відповідях на додаткові питання і не вплинули на правильне розуміння змісту.
22,5 – 24		Студент у цілому розкрив суть питання, відповідає аргументовано і загалом правильно, володіє термінологією, але назвав не всі теорії, функції, риси явища, інституту, процесу, допустив декілька помилок, які не вплинули на їх правильне розуміння.
20,5 – 22	середній	Студент не до кінця розкрив основний зміст питання, деякі суттєві риси, явища, поняття. Проблеми розкрив частково, допустив певні помилки та неточності, які свідчать про його неповне розуміння сутності питання, в основному володіє термінологією.
18 – 20		Студент не до кінця розкрив зміст питання, не повністю визначив його істотні аспекти: риси, функції, види, форми тощо, допустив помилки принципового характеру, недостатньо володіє термінологією.
10,5 – 17,5	низький	Студент не достатньо розкрив зміст питання, не вміє його аналізувати і не може послідовно і логічно викласти, допустив суттєві помилки, не володіє термінологією.
0 – 10		Студент не розкрив зміст питання, не зумів його аналізувати і послідовно і логічно викласти, допустив хибні думки, не володіє термінологією.

Підсумовування балів за результатами вивчення навчальної дисципліни здійснюється після складання семестрового контролю. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних студентом балів з поточного та семестрового контролю, а також додаткових балів. Семестрова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані та заліковій книжці студента, при чому вона не може перевищувати 100 балів.

2.6 У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 34 або менше балів (оцінка F за шкалою ЄКТС) студент зобов'язаний повторно вивчити дисципліну в наступному навчальному періоді. У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 35-59 балів (оцінка FX за шкалою ЄКТС) студент має право повторно пройти підсумковий контроль двічі: перший раз – перескладання викладачеві, другий раз – перескладання комісії.

3. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Валеев Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник/ Луганськ, 2011. С. 226. URL :http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf
2. Методика виконання дисертаційної роботи (PhDThesisProspectus) [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій. - Тернопіль : ТНЕУ, 2019. URL :

<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38438/1/napbsannja%20dusertazii.pdf>

3. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство : навч. посіб. : для студентів ВНЗ / Г. В. Лаврик та ін. Вищий навч. заклад Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ) ; за ред. Г. В. Лаврик. Київ : Центр учбової літератури, 2017. с. 206
4. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [текст]: навч. посіб. / Г. В. Лаврик, Г. В. Терела, Т. О. Харченко [та ін.]; за ред. Г. В. Лаврик. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 208 с.
5. Коваленко Д. В. Теоретико-правові основи освіти [Текст] : навч. посіб. /Д. В. Коваленко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. 324 с.
6. Освітнє право: навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол. : В. В.Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.]; за заг. ред. В. В.Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Х. : Вид-во НУА, 2011. 188 с. URL : <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/89/1/osvpravo-np.pdf>

7.2. Допоміжні джерела

1. Савіщенко В. М. Адміністративно-правове забезпечення освіти та науки в Україні : монографія. Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпропетровськ : Ліра, 2015. 371 с.
2. Тамм А. Є., Радченко О. В., Поступна О. В. Державна політика і управління в освіті : підручник. Харк. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Х. : Вид-во Асоц. д-рів наук держ. упр., 2011. 271 с.
3. Цибульов П. М., Чеботарьов В. П., Зінов В. Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю : монографія / за заг. ред. П. М. Цибульова. К. : «К.І.С.», 2005. 448 с.
4. Давидова Н. О., Ворон М. В. Цивільно-правові договори в сфері освіти: навч. посіб. К. : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 54 с
5. Конституція України від 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
6. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Про освіту : Закон України від 23 травня 1991 р. № 1060-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
8. Деякі питання Державної служби якості освіти України): Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text>
9. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії : Постанова КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-п#Text>

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії- <https://univer.km.ua/naukova-diyalnist/spetsializovani-vcheni-rady-dlya-zakhystu-dysertatsiy-na-zdobuttya-stupenya-doktora-filosofiyi>
2. Інформаційна система Національного агентства з забезпечення якості освіти - <https://svr.naq.gov.ua/#/all-defenses>
3. Наукові фахові видання – <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>